

Elton John. Arkivbild. Foto: Evan Agostini/AP/TT

Elton John: "Jag försvinner inte"

Musik (TT)

Elton John slutar turnera för barnens skull, gör sin allra sista spelning i USA, och hoppas att hans låtar ska leva kvar även om han inte spelar dem live.

- Jag kommer att fortsätta göra musik. Jag försvinner inte, säger han.

I en intervju i amerikanska ABC News utvecklar Elton John onsdagens besked att han slutar ge konserter för gott. En 300 konserter, fem kontinenter och tre år lång världsturné ska kröna hans livekarriär.

"En storlagen sorti", säger den 70-åriga världsstjärnan själv.

- Jag är otroligt lycklig över att jag ska få resa runt hela världen och spela och tacka fansen, säger han i intervjun.

Familjen viktigast

Beslutet att sluta turnera beror på att John och maken David Furnish vill ägna sin tid åt sina två söner.

- Innan barnen trodde jag att jag skulle turnera till jag dör. Men jag vill inte resa mer utan barnen. De behöver mig, och jag behöver dem mycket mer än turnerandet. Det är världens lättaste val, säger John.

Han kommer däremot inte lämna musiken helt.

- Jag försvinner inte.

Jag kommer fortfarande skriva musik, göra skivor och vara involverad i musikprojekt. Det är omöjligt för mig att inte vara det.

Elton John är en av världens mest framgångsrika artister och hans karriär sträcker sig över mer än fem decennier. Han har skrivit klassiska låtar som "I'm still standing", "Your song", "Candle in the wind" och "Rocket man", sålt över 300 miljoner skivor och vunnit fem amerikanska Grammys.

Avslutar i USA

Och det är just i USA som den brittiske artisten tänker göra sin allra sista spelning.

- Det jag vill ska leva kvar efter den sista konserten är att jag gav folk en jätta massa njutning och att låtarna ska leva vidare. Och det ska ske i Amerika eftersom det var här jag fick min stjärna (på Hollywood Walk of Fame, reds anm). Jag är så fäst vid det här landet och är skyldig det så mycket, så jag vill börja och avsluta här, säger han i intervjun.

Avskedsturnén "Farewell Yellow Brick Road", döpt efter skivan "Goodbye Yellow Brick Road" från 1973, drar igång i september i år och når Sverige och Scandinavium den 19 maj 2019.

Sara Haldert/TT

Bindefelds stipendium till unikt fotoprojekt

Kultur och nöje (TT)

Årets stipendium från Micael Bindefelds stiftelse går till den svenske världsfotografen Mikael Jansson som i ett omfattande projekt porträtterar runt 100 överlevare av Förintelsen.
- Jag känner mig både hedrad och stolt, säger Mikael Jansson.

Projektet är unikt på flera sätt. Mikael Jansson träffar och porträtterar svenska överlevande, den yngsta är 78 år och den äldsta 102 år. Den kommande utställningen "Witnesses" är också ett samarbete mellan Moderna Museet och Kulturhuset Stadsteatern.

För Micael Bindefeld var valet av årets stipendiatar självklart.

- Det här projektet står ut i sin unicitet. Dels därför att Mikael Jansson är en av världens mest begåvade fotografer. Dels för att samarbetet med Moderna museet och Kulturhuset Stadsteatern gör att det här viktiga projektet har en potential att nå väldigt många människor.

Tauba Katzenstein, 92 år, som bor på Judiska hemmet i Stockholm är en av dem som medverkar i projektet.

- Förhoppningsvis kommer människorna att lära sig något av det förflutna och kan jag bidra med minsta lilla så gör jag det, säger hon.

Levande bevis
Under andra världskriget tvingades Tauba Katzenstein utföra slavarbete och hon var internerad på flera koncentrationsläger, bland andra Auschwitz, Sachsenhausen och Ravensbrück.

- Det är något som jag bär med mig på dagarna och på nätterna. Man lär sig leva med det. Beviset är att jag lever fortfarande.

Tauba Katzenstein berättar hur hennes mor mor gasades ihjäl i en lastbil i Chelumno, som en av försökspersonerna under experimentet för att ta fram de bästa metoderna för massavrättningar. Kläder som tillhört de mördade anlände i mängder för att sorteras och återanvändas. Tauba Katzenstein minns hur hon själv vid en transport försökte spara en liten bit bröd - den som inte ransonerades dog av svält - och hur den stals av en medfånge.

- Det var överleva eller dö. Man blev som ett rovdjur själv. De förvandlede människor till hemiska varelser och att komma ur kriget med hedern

Micael Bindefeld påpekar att hatet mot judar i Sverige har vuxit under de senaste decennierna: "Kunskapen om Förintelsen sjunker märkbart från år till år. Det är ett enormt arbete och ansvar som alla har att föra de här berättelserna vidare till kommande generationer." Han hälsar på Tauba Katzenstein tillsammans med svenske världsfotografen Mikael Jansson som får årets stipendium för unikt fotoprojekt.. Foto: Jonas Ekströmer/TT

i behåll, bara det var ett konststycke.

Ingen rädsla

Tauba Katzenstein har frågat sig själv många gånger hur hon lyckades överleva. Det enda svaret hon har är att det beror på slumpen.

- Man visste aldrig någonting och ibland orkade man inte ens vara rädd. I Auschwitz var jag totalt bortkopplad mentalt. Jag var inte rädd, inte hungrig. Jag var ingenting,

jag var... ett mekaniskt kroppshölje, ingen människa.

När hon nära krigsslutet anlände till Sverige med andra överlevare möttes hon av fotografer som ropade att de skulle visa glädje över befriandet.

- Jag kände ingenting. Jag kunde lika gärna vara på väg till gaskammaren. Jag tror det var någon sorts mekanism att koppla bort allt för att kunna...

- Överleva, fyller Micael Bindefeld i.

- Nej inte för att kunna överleva, för att kunna dö, svarar Tauba Katzenstein.

Starka möten

Det har betytt mycket för Tauba Katzenstein att träffa fotografen Mikael Jansson och dela med sig av sin historia.

- Det har liknat kärleken, eller hur? säger hon till Mikael Jansson som håller med.

Trots Mikael Janssons långa erfarenhet av fotografiska projekt runt om i hela världen upplever han det här som något speciellt.

- Det har varit fantas-

tiskt att träffa alla och höra deras historier. Självklart också väldigt tungt och rörande. Det har varit ganska svårt att fokusera på att ta bilden efter berättelserna, men det har varit jättestort också.

Tauba Katzenstein tycker att han gör mer än många myndigheter och organisationer för att belysa Förintelsen.

- Det känns mer engagerat och personligt. Du gör något väldigt stort, Mikael, säger hon.

Personliga berättelser

Planen är att utställningen ska visas på flera museer. Alla möten med de överlevande har både fotograferats och filmats och många av de personliga berättelserna kommer att finnas med i utställningen.

- De överlevandes blotta existens och hela den här utställningen som Mikael Jansson producerar är ett bevis mot alla dem som förnekar eller försöker förminska Förintelsen. Därför blir de här sista berättelserna så oerhört viktiga, säger Micael Bindefeld.

Stina Lagerkvist/TT

"Alla rynkor är på plats, som de ska i min ålder", säger Tauba Katzenstein när hon får se bilden som Mikael Jansson har tagit. Foto: Jonas Ekströmer/TT

Trump ville låna van Gogh – erbjöds toalett

KonstTT

Donald och Melania Trump ville låna en äkta Vincent van Gogh till Vita huset. Men konstmuseet Guggenheim nekade – och erbjöd det amerikanska presidentparet en toalett i stället.

Nu är det visserligen inte vilken toalett som helst. I stället för van Goghs målning "Landskap i snö" från 1888 var museet beredda att låna ut den italienske konstnären Maurizio Cattelans uppmärksammade toalettstol.

I ett mejl till Vita huset, som refereras av Washington Post, beklagar Guggenheims kurator Nancy Spector att man inte kan låna ut van Goghs målning eftersom den ingår i en särskild samling. Guldtoaletten är man

dock beredd att avvara på långlån.

"Den är, förstås, extremt värdefull och ganska bräcklig, men vi bifogar instruktioner för dess installation och skötsel", skriver hon.

Det är dock inte känt om Trumps nappat på erbjudandet eller ej.

Cattelans toalettstol är gjord av 18 karats guld, fullt funktionell och har ställts ut på Guggenheim sedan 2016. Den som önskar besöka den får finna sig i att locket är tungt att lyfta samt att en vakt står utanför dörren, i övrigt är det fritt fram att utträta sina behov med guldkant.

Verkets titel och innebörd? Tolkningen är fri utefter den lilla skylt som sitter uppsatt utanför toaletten med texten: "America".

Ska Maurizio Cattelans gyllene toalettstol hamna i Vita huset? Arkivbild. Foto: AP/TT

Fakta Elton John

Namn: Reginald Kenneth Dwight
Bildade framgångsrik låtskrivarduo tillsammans med textförfattaren Bernie Taupin 1968.

Släppte debutskivan "Empty sky" 1969 och har släppt ytterligare 29 soloalbum sedan dess. Det senaste, "Wonderful crazy night", kom 2016.

Fick en världshit 1997 med en omskriven version av låten "Candle in the wind" som sjöngs på prinsessan Dianas begravning.

Har skrivit musik till en lång rad filmer, som "Lejonkungen" (1994) som vann både Oscars och Golden Globes i kategorierna bästa originalmusik och bästa sång. Blev 1979 den första rockartisten från väst att spela i dåvarande Sovjetunionen.

Har även skrivit musik till musikalerna "Billy Elliot" (2005) och tilldelades 1995 Polarpriset.

Källa: NE